

מדרון חלקלק

מאת משה פייגלין

ג' תמוז תשס"ט
25 יוני, '09

מה חשבתם? שאחמדיניג'אד לא ינסה לשנות את תוצאות הבחירות?

ומה בדיוק קורה אצלנו? שכחתם כיצד התנהלו הפריימריס האחרונים בליכוד?

מאבקה של האופוזיציה נגד העברת חוקי משילות בתוך הקדנציה, הוא מאבק צודק וחשוב מאין כמותו. כל ילד מבין שלא ניתן לשנות חוקי משחק לאחר שהתחיל, בלי הסכמה מלאה של כל הצדדים המעורבים. במדרון החלקלק הזה ניתן לגלוש במהירות לקבלת חוק לפיו מאריכה הקואליציה את כהונת הכנסת הנוכחית בעוד 10 שנים – למה? כי זה טוב לסלומיאנסקי, או למופז...

טוב עשה יו"ר הכנסת, שגילה עצמאות ונאמנות לתפקידו והתנגד להעברת החוקים הללו. בהתנהגות זו – לא פגע רובי רבלין במלפגתו, אלא להיפך – סייע לה להשתחרר מתרבות שלטון דורסנית שפשתה בה כנגע רע ומאיימת לאכול כל חלקה טובה ביכולתה לתפקד כמפלגת שלטון עממית ופתוחה. התרבות הדמוקרטית וטוהר הבחירות בקדימה ובעבודה אינן מפותחות יותר. על האופן בו ניצחה ציפי נקיית הכפיים את שאול מופז, כבר נשברו קולמוסים רבים. אלא שכשהתקשורת חפצה ביקרו של אחד המועמדים, טורפים "כלבי השמירה של הדמוקרטיה", לטורפיה.

קולן של מפלגות השמאל המזדעקות עכשיו מול הליכוד, לא נשמע בעת שהשיטה ממנה הן סובלות עכשיו, הופעלה בצורה חמורה פי כמה – במהלך הבחירות הפנימיות בליכוד. לפני חצי שנה, כשנתניהו שינה שוב ושוב את כללי המשחק בכדי לקדם או לדחות את המועמדים הנראים לו, שתקו קדימה ומרץ. מאוד התאים להן שכפיליהם האידיאולוגיים ישובצו במקומות גבוהים ברשימת הליכוד. מאוד התאים להן שח"כים אידיאולוגיים יידחקו מתוך רשימת הליכוד לכנסת. מאוד התאימה להם אז, שיטת ההתנהלות ה"דמוקרטית" של נתניהו – השיטה הפוגעת בהן כיום.

אבל טוב שהם נלחמים עכשיו. המדרון החלקלק שבו ראשי המפלגות הגדולות מרשים לעצמם להתערב ולהטות את תוצאות הבחירות הפנימיות, המדרון הזה לא נעצר במגרשים המפלגתיים – הוא ממשיך הישר אל ההליכים הדמוקרטיים הכלליים.

בימים אלו שוקד משרד הפנים על מיחשוב הליך ההצבעה בבחירות הכלליות. מדובר ברעה חולה שהחלה – איך לא – מתוך המפלגות הגדולות. לא מדובר כאן בפרצה הקוראת לגנב, אלא בלימוזינה מפוארת המציעה לו הסעה בחינם. כל מומחי אבטחת המידע שבדקו את הנושא אומרים כי לא ניתן להבטיח טוהר בחירות שכאלו. כל השקיפות המתחייבת בבחירות דמוקרטיות באמת, נעלמת לה בתוך שורות תוכנה נסתרות. הפיתוי לשחד מאן דהו – עוד בשלב פיתוח התוכנה, ולהטות מראש את התוצאה, הוא פיתוי בלתי נכבש אצל המחזיקים בשררה. בשיטה הממוחשבת בה נעשו הבחירות הפנימיות בליכוד ובקדימה, איש מהמועמדים אינו יכול להיות בטוח שלא רימו אותו. הכל תלוי ועומד על אמון אישי בכל מני תוכניתנים, של חברות פרטיות, שאיש אינו מכיר ואיש אינו מסוגל באמת לפקח עליהם. יכול תכניתן שכזה, סתם כך, על דעת עצמו, להחליט להוסיף מראש אחוז מסויים למועמד שנראה לו, על חשבון מועמדים אחרים, ואיש לעולם לא יוכל לדעת זאת. דבר אחד בטוח – מי שמאתר את החברות הללו, מי שחותם על הצ'ק לאותן חברות, מי שעומד איתן בקשרי עבודה רצופים – הוא נציגו של אחד הצדדים המתמודדים. הסכומים המושקעים במערכות הבחירות הללו הם אסטרונומיים, הלחץ האנושי הוא אדיר וה"לימוזינה" החדשה עוקפת בקלילות את רצונו הטורדני של הבוחר.

כשהקמתי את 'זו ארצנו' – התקשיתי להבין מדוע משכשלו כל הנסיונות הפרלמנטריים לעצור את הסכמי אוסלו, לא קמו חברי הכנסת הלאומיים – ופרשו מן המשכן. האח"מים עמם דיברתי אז, הסבירו לי שמדובר בערך מקודש ואם יפעלו כך – תתפרק המדינה (נשמע מוכר...)

כשהרוב משתמש בכוחו הפרלמנטרי בכדי לרמוס עקרונות שנקבעו מראש (רבין נבחר על סמך "שלילה מוחלטת של משא ומתן עם אש"פ, שלילת מדינה פלסטינית וחלוקת ירושלים) אין הוא יכול לצפות מן המיעוט להמשיך ולהשתתף במשחק, להמשיך ולתת לגיטימציה להליך האנטי דמוקרטי. מנחם בגין,

שהחריב את ימית ומסר את סיני, עשה זאת רק לאחר שקיבל שוב מהעם, בבחירות כלליות, מנדט למדיניותו החדשה. היתה זו מדיניות הרת אסון – אך היתה לה מלוא הלגיטימציה הדמוקרטית. כדאי שח"כי הימין יקחו עתה מוסר וילמדו דבר מה מתרבות השלטון של ח"כי השמאל.